

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄÄLEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

X. aastakäik.

Laupäeval, 13. juulil 1929. a.

X. aastakäik.

Beldsinski — kergejõustiku suurim lootus.

Kaks toredat jooksurekordi staadioni võistlustel.

Läinudaastane olümpia treening ei toonud meile suuri saavutusi Amsterdami, kuid võib uskuda, et see eesmärk, mille heaks tema peale tehti kulusid ja nähti vaeva, hakkab lähenema.

Meil hakkab siginema atleete, kelle saavutused peletavad mõtte Eesti kergejõustiku väljasuremisest ja panevad uskuma, et meil saabuvad veel kord heledamad päevad, mil Eesti nime mainitakse jälle aukartusega.

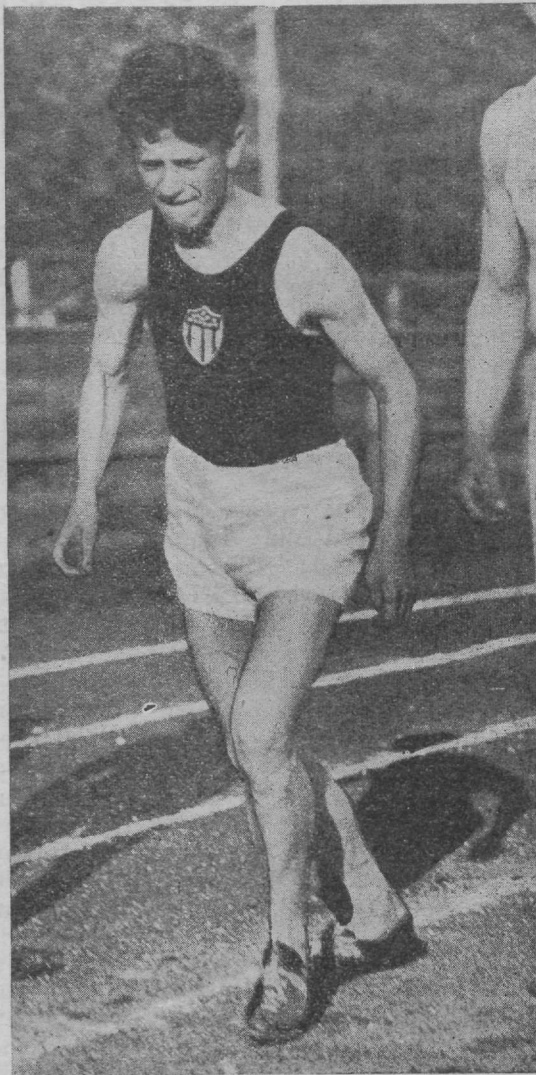
Beldsinski on praegu meie suur favoriit. Kaunis ja kergejalgne kui hirv, kellel kilomeetrid otse lendavad jalgade all. Kui Lossman kehasas oma jooksustiielis tõu ürgtusedust, jändrik, nurgeline ja karuna edasimurdev, paiskab Beldsinski pea kuklasse, et ainult tuul sahiseb ta lokkides ja jalad vaevalt puutuvad õhulisel virvendusel maad. Nii puruneb rekord rekordi järele, küll veel mitte eriti hinnatavad rahvusvahelise mõõdupuu järele, kuid meie kehvides oludes küllalt tähelepanuväärsed ja hinnatavad.

Ja Beldsinski kannul on tõusmas teisi-gi jooksjaid. Eeskätt suure talendiga Dunkel, ideaalne keskmaajooksja tüüp, kel tubliil treeningul vast kõige enam väljavaateid, siis Soonberg, Kask, Sams, Klemmer ja teised. Keskmaajooksjate suhtes võime olla päris muretud.

Mis aga endiselt muret teeb, on sprinterite nappus. Ühtki sprinterit ei hakka silma. Jookstakse stiilita, tõntsi sammuga, punnides jõuga. 400 meetris on olukord juba parem, Korol on seal poiss, kellel alla 50 sekundi minek ei peaks seisma mägede taga.

Kaugus- ja kolmikhüppes on meil jällegi juurekasvu, kuid kõrguses ja teibas väga vähe. Ammuks vaatasime meie lätlaste peale ülevalt alla, kui need vaevaselt pugisid 1.60 kõrguses, kuid millise elegantsiga võttis nüüd Karlsbergs 1.80!

Ja mis sünnib meie visketega, mu harrad! Kuulitõukajad unustavad iga päevaga enam, kuidas seda munakest peab

Beldsinski rekordjooksu stardis.

lennutama. Mehed kui pullid, tolmuvad aga ainult 13 meetri kriipsu! Läti mitmevõistleja teeb naljaviluks kaasa ja häbistab kõiki. Mis oleks siis Suugil viga näit. tõugata 15 meetrit, kui ta vähegi süveneks oma asjasse ja mõtleks läbi kõik tõukefaasid... Ketas püsib meil kuidagi endisel tasapinnal, odas on aga märgata edusamme.

Staadioni võistlused, kus maailmatu hulk väärtuslikke auhinde, ei oma meil sarnast tähelepanu ja huvi, kui nad väärisksid. Hoopis narrid on teatejooksud, kus vaevalt lapitakse kokku meeskond, kes viitsiks kuidagi maa läbi sörkida, et auhinna koju viia. Korraldus on nõrk, või õigemini — sporditegelaste ringkond on armetult väike ja kehv. Ei leidu inimesi, kes rakenduksid vabatahtlikult võistluste suurejooneliseks korraldustöök. Kõik jäetakse palgaliste ametnikkude õlgadele, kes ka ei saa ennast kiskuda tükkideks.

Nii ei olnud staadioni võistlused kaugegtki seda, mis nad oleksid võinud olla. Ilma Beldsinski rekordideta oleksid nad olnud päris maotud.

Felix sooritas seal kolm suurt jooksu. Esimesel päeval 1500 ja 5000 m (tunniajalise vahega), teisel 3000 meetrit. 1500 meetris oleks võinud temalt loota veidi paremat aega, sest juba 2000 meetri rekordijooksul oli ta katnud 1500 m 4.09,3. Nüüd jäi ajaks 4.10,2. Vist oli algtempo võetud jälle veidi kõva. 3000 meetrit läks aga täiesti toredalt, mõõdukalt ja ühetasaselt, nagu peab olema üks rekordijooks. Beldsinski kattis selles esimese 800 m 2.15; 1000 m — 2.51; 1500 m — 4.19; 2000 m — 5.55.

Järg 4. lhk.

Tähelepanu!

Kesknädal, 17. juulil kell 7.15 min.
TJK väljal Kadrioru mererannas

Kuulus Hakoah — TJK (Eesti meister 1929 a.)

Muusika algus kell 5 p. l.

Eesti kaotas nagu oodatud.

Lohutusvõit Jönköpingis.

Pühapäeval peeti Landskronas järjekorraline jalgpallivõistlus Rootsi-Eesti. Telegraaf on jõudnud meile juba teatavaks teha matschi tulemused, üksikasjad aga puuduvad veel.

Rootsi püüdis seekord nähtavasti pigistada välja suuremat võitu ja oli meile vastu seadnud meeskonna, mis pidi tugevuselt ületama koosseisud, keda meil varem olnud juhul Rootsi rahvusmeeskonnana kohata. Ennustati juba kindlalt ette Eesti kaotust vähemalt 1 : 4. Rootsi „11“ oli: Sigge Lindberg (Helsingborg); Erik Lindberg (Landskrona) — Nils Axelsson (Helsingborg); Svante Kvist (Landskrona) — Frits Lindfors (Landskrona) — Erik Persson (Helsingborg); Erik Jönsson (Malmö) — Hacke Dahl (Landskrona) — Harry Lundahl (Helsingborg) — Albin Dahl (Helsingborg) — Knut Kroon (Helsingborg).

Eesti meeskond oli teatavasti: Tipner (Sport); Einman (Sport) — Kallaste

(TJK); Reinfeldt (Sport) — Piperal (Kalev) — Paalberg (TJK); Räästas (Kalev) — Pihlak (TJK) — Ellmann (TJK) — Idlane (Sport) — Brenner (TJK). Vahekohtunik oli dr. S. Remcke, Taani. Mängu kestvusel on edurivisse astunud nähtavasti Joll, kes lõi Eesti heaks ka ainsa värava.

Rootsi ülekaal on pidanud olema nähtavasti õige suur. Esimese värava lõi Albin Dahl 14. minutil. 19. min. järgneb Kroonilt 2 : 0. Ka teisel poolajal löövad rootslased kaks väravat — 65. min. Lundahl 3 : 0 ja 79. min. Hacke Dahl penaltist 4 : 0. Siis suudab 88. min. Joll saavutada 4 : 1. Ilm oli mänguks vihmane, pealtvaatajaid 10.000.

Teisipäeval mängis Eesti meeskond Jönköpingis Smolandi koonduse vastu. Esimene poolaeg lõppes 0 : 0, teise poolaja 41. min. lõi Ellmann 1 : 0 ja 44. min. Räästas 2 : 0. Pealtvaatajaid seekord 3000.

Coubertin ja Nobeli auhind.

Norra spordiajakirjandus tegi ettepaneku Nobeli rahuauhinna määramiseks parun Coubertinile, mehele, kes olümpiamängude elluäratamisega saatnud palju korda rahvaste lähendamisele. Millist mõju see kiri avaldas Nobeli auhinna kandidaadile enesele, näitab ta kiri, mis adresseeritud mõtte algatajale:

„Teie ettepanek, mulle määrata Nobeli rahuauhinna mu töö eest antiiksporidi elluäratamisel, on saanud mulle teatavaks. Ma olen veendunud, et Teie mõtted minu vastu on kõige paremad, kuid ma ei saa pooldada neid. Enne kui Teie sellele mõttele andsite käigu, oleksite Teie pidanud ka kuulama, kas neil on väljavaadet teostumiseks. Siis oleksite Teie kuulnud, et Nobeli rahuauhida võib jagada ainult isikutele, kes on poliitiliselt tegevad ning et edasi sarnase ettepaneku peab tegema vastava riigi parlament. Mina olen aga nõus Teie mõtetega, et olümpiamängude liikumine on saatnud enam korda rahu heaks kui kongressid ja suured kõned.

Nagu see alati juhtub, jooksis Teie ettepanek läbi kogu maailma ajakirjanduse, nagu oleks mulle nõutatud Nobeli auhinna määramist. Ma sain õnnesoove kõigist maailmakaartest ja isegi ofitsiaalselt Prantsuse ja Schweitsi linnadelt ja isegi ühe riigi valitsuselt. Paljud arvavad ka, et ma ise olevat astunud samme auhinna saamiseks. Kuid ma ei himusta auhinna, kingitusi ja märke. Ma panen enam rõhku tõsiasjale, et Kreeka valitsus on vana Olümpia varemete vahele püstitanud samba selle töö mälestuseks, mille ma saatnud korda. See seisab kõrgemal Nobeli auhinnast, see on suurim au, mida inimesed võivad mulle anda.

Olümpia-mängud alustati ilma ühegi rahalise toetuseta. Mina maksin isiklikult 1894., 1904., 1906. ja 1913. aasta kongresside kulud. Olümpia komitee juhatuse (I. O. C.) olen mina ülal pidanud aastail 1894.—1919. Ma tahan selle aine üle nüüd kirjutada raamatu. See avab hulga üksikasju I. O. C. üle, mis tundmatud praegusele generatsioonile.

Skandaal Inglise profidega.

Newcastle United sai teatavasti Budapestis lüüa. Nagu nüüd selgub, on inglased olnud väljale ilmudes purjus. Seepärast ei maksnud võistluste korraldajad inglastele välja saadaolevat 165 naela ja saatsid Inglise jalgpalliliidule protesti. Kuulus Gallacher löönud Borsanyile jalaga sellise hoobi põlve, et see praegu veel võitlusvõimetu. Back Maitland virutanud Hirzerile rusikaga näkku. Mõlemad mängijad saadeti väljalt ära.

— Pariisis näidati toredaid saavutusi. Ladoumeque jooksis 800 m 1.56,0 ja Adelheim 400 m tõketega 55,2. Ketast paiskas Noel 45.38 ja Dartiques jooksis 3000 m takistustega 9.33.

Moskva-Leningrad 114:106.

Linnavõistlus peeti Moskvas. Paremad saavutused olid: 100 m naistele — Schamanova 13,4; 100 m — Kornienko 10,9; kuul — Markov 12.98,5; ketas naistele — Andrejeva 24.56; kõrgus — Matvejev 1.80; kaugus — Schamanova 5.43; kaugus — Demin 6.76; 800 m naistele — Kusnetsova 2.33,0; 5000 m — Potemin 15.44,7; 110 m tõkk. — Demin 17,0; ketas — Vostavkin 42.41; kõrgus naistele — Schahova ja Kulikova 1.40; kuul naistele — Bilida 9.25; teivas — Djatschkov ja Osolin 3.70; oda — Reschetnikov 61.22; 1500 m — Panov 4.09,2; 4×100 m — Leningrad 43,5; 400 m — Gromov 51,0.

— Jaapani esivõistlustel olid paremad tagajärjed: kaugus — Oda 7.19; 110 m tõk. — Oda 15,3; 100 m — Ozava 10,8; 200 m — Ozava 21,6; kõrgus — Kimura 1.90; teivas — Nishida 3.80; 400 m — Makajna 51,1; 800 m — Okada 2.01,2; 1500 m — Kitomoto 4.14,2; 10.000 m — Kitamuni 34.13,8; kuul — Saito 12.35; oda — Sumihadi 59.37; ketas — Hisanichi 37.40. Halvemad tagajärjed olid saavutatud tugeva sajuga.

— Austria, Viini professionaalmeeskond, lõi Helsingborgi jalgpallikoondust 3 : 1.

— Preston North-End, kuulus Inglise professionaalmeeskond, pidas rea jalgpallimatsche Ameerikas, kus tagajärjed olid: New-York Hakoah'iga 1:1(0:1); All Stars'iga, Pittsburgh, 4:2 (2:1); All Stars'iga, Detroit, 0:1 (0:0); All Stars'iga, Cleveland, 5:1 (3:0); All Stars'iga, Chicago (amatöörid) 6:2 (2:2); All Stars'iga, Chicago (professionaalid) 3:2 (2:1); Bethlehem Steel'iga 1:5 (0:4) ja teistkordselt Bethlehem Steel'iga 2:1 (1:1).

M. Eisman.

— Kurtummade rahvusvahelised võistlused peeti Helsingis. 100 m jooksis Feuerhund, Taani, 12,3; 500 m — Holopainen, Soome, 16.50,1; kuul — Kaurela, Soome, 12.32; oda — Kaurela 44.84; kaugus — Nissen, Taani, 6.08; teivas — Rostad, Norra, 3.12. Rahvustest tuli esimeseks Soome 47 punktiga; 2. Taani 42; 3. Rootsi 18; 4. Norra 14.

— Taani rekordi odaviskes seadis Carl Nielsen 60.18.

— Lõuna-Inglise esivõistlustel kergejõustikus jooksis London 100 y. 10,0, Rinckel 220 y. 22,2, Hanlon 440 y. 50,0, Guttridge 880 y. 2.00,0, Tomlin miili 4.23,0, Gaby 120 y. tõk. 15,7, Clay 440 y. tõk. 58,6. Livingstone hüppas kaugust 6.82, Druce kõrgust 1.83, Kelley hüppas teivast 3.50. Kuuli tõukas Carthy 12.30, ketast heitis Wallace 35.95 ja oda viskas Hertzog 51.70.

— Inglise tagajärgi: Londoni Achillese võistlustel jooksis Cohen 100 y. 9,9, Tisdall 220 y. 22,9, Leigh-Wood tõkkeid 15,1 ja Sartain hüppas kaugust 6.98.

— Lammers jooksis Flensburis 100 m 10,4 — alla tuult.

— E. Vilen, tuntud Soome jooksja, sai pimesoolika põletiku. Seetõttu ei ole temast tänavu võistlejat.

— Berndt Evensen, 1927. a. maailma-meister kiiruisutamises, on ka tubli jalgrattamees. Ta võitis Stokholmi staadionil peetud rahvusvahelistel võistlustel 2 ja 4 km aegadega 3.25,9 ja 7.14,5.

— Budapesti esivõistlustel viskas Szepes oda 65.15, Raggambi jooksis 100 m 11,0, Farkas 200 m tõketega 25,9, Barsi 800 m m 1.59,4, Kultsar 5000 m 16.05,8. Farkas hüppas kaugust 7.10 ja Karlovits teivast 3.70.

— Berliini üliõpilasvõistlustel jooksis Levin 100 m 10,9, Solmsen 400 m 51,2 ja Ladewig hüppas kõrgust 1.87.

— Prantsuse naiste esivõistlustel jooksis Gagneux 100 m 12,2, hüppas kaugust 5.35 ja tõukas kuuli 9.18. Vellu heitis ketast 33.77 ja jooksis 200 m 27,0. Bonz hüppas kõrgust 1.40, Varnier viskas oda 29.02 ja Bouin jooksis 1000 m 3.22,0.

— Edvin Vide hakkavat kuuldavasti treeneriks ühes Ameerika ülikoolis.

— Kesk-Euroopa jalgpallikarika teises voorus võitis Praha Sparta Budapesti Ujpesti 2:0.

— Rootsi meistriks viievõistluses tuli Sven Strand Malmöst. Ta hüppas kaugust 6.98, viskas oda 55.39, jooksis 200 m 25,0, heitis ketast 40.86 ja jooksis 1500 m 4.42,6.

— Wimbledonis tennisevõistluste veerandfinaalides lõi Cochet hollandlast Simmeri 6:4, 7:5, 6:2, inglase Austin ungarlast Kehringi 6:2, 8:6, 6:3, 7:3 ja Borotra ameeriklast Lottie't 6:3, 6:3, 6:4.

— Itaalia üliõpilased võitsid kergejõustiku maavõistluse Ungari üliõpilaste vastu 64:58. Palmieri hüppas seejuures kõrgust 1.86 (uus Itaalia rekord), Tugnoli jooksis 800 m 1.58,6, Palmieri viskas oda 58.40 ja Migmai heitis ketast 40.85.

Kalev on viinlastele võitmatu.

Hertha sai teistkordselt lüüa.

Millist määratud osa võib mängida õnn jalgpallis, seda näitas kesknädalaline Kalev — Hertha mäng, kus Viini professionaalmeeskond jäi ilma oma ihaldatud revanschist läinudaastase kaotuse (2 : 4) eest.

Kalev tõi väljale nelja reserviga paigutatud meeskonna, mis nägi välja: Ratnik; Maiste — Vörgi; Koort — Kull — Nelisnoi; Kallo — Maurer — Kipp — Koovit — Estam.

Viinlased saavad väljapoole tugeva tuule ja päikese soodustusega. Toreda pallikäsituse ja sulava kombinatsiooniga vallutavad nad välja. Näib, et Kalevit ootab tüse saun. Paar pealetungihiiuli ulatuvad Kalevi väravani, kuid pall rändab jälle tagasi. Korraga murravad Kalevi väikesed forvardid läbi. Hertha värava vaht ruttab vastu ja haarab palli. Kohe on aga tal kallal Maurer, kes paiskab palli sülest välja. Ta katsub lüüa ise peale, see ei õnnestu ja pall pörkab Koovitele. Enne kui keegi suudaks toibuda, juhib see palli võrku 1 : 0.

Üllatus, mis vapustas üht poolt ja tiivustas teist. Nüüd arenebki imelik mäng. Viinlased töötavad palehigis, otse vihaga — ei või öelda, et halvasti — Kalev seevastu teeb vääratuse vääratuse peale, näitab nõrka tehnikat ja loidust, kuid kuidagi püsib ta ikka ülekaalus.

Igale poole satuvad kalevlaste jalad ette, kui purustamatu müüri on kaetud Ratniku puur. Kui aga pall kandub korra viinlaste värava alla, on seal kohe häda lahti ja läheb tarvis kalevlastele omast hooletust ja läbematust, et tagajärg ei paisu suuremaks.

Kuid ta paisub ka. Vastu kõigi ootusi teeb Koovit teise poolaja 8. minutil kaunist soolost 2 : 0. Viinlased roniksind nüüd kas või nahast välja ja kipuvad meelehärmas tublisti kaklemagi. Midagi ei aita. Kalevi tühjast väravast lüüakse mööda, vahel satub viimsel hetkel kogemata kellegi jalg pallile ette, vahel pea, vahel püüab meisterlikult Ratnik.

Viinlased mängivad ja mängivad — nimestav tehnika, imestamisväärset kombinatsioonid — kõik läheb luhta. Ikka hävitab keegi viimsel hetkel kogu ettevõtte — mööduka laiskusega, kohmetult ja umbropsu. Näib, kui oleks Kalevil sõlmitud leping vanapaganaga. Oleks viinlasi olnud ka pealt vaatamas, oleks võinud nad endid haigeks vihastada. Nüüd oli aga pealtvaatajatel mõnusat muhelemist ja tüsedat nalja.

Kuid Kalevil ei olnud mitte ainult õnne, ta mängis ühe oma hooaja paremaid partiisid. Edurivi, mis paistab kõige enam silma, oli nõrk. Meestel puudub start ja venimine on vettinud neil koledasti kontidesse. Kuid poolkaitse tegi tööd, mida keegi ei võinud temalt uskuda. Kolm vaheldast meest müttasid kui masinad. Kulli saavutus oli koguni erakordne, temast jatkus igale poole.

Maiste on tõusnud üheks meie parimaks backiks. Kesknädalane mäng oli väga segane küll, kuid vääratusi ei olnud tal pea sugugi. Löökkind ja tüse. Vörgi oli nigelam, kuid ei patustanud ka palju. Ratniku vorm tõuseb.

Nii pidid viinlased suures kurbuses tunnistama Kalevi võitmatust. Möödunud

Martin Saare kettaheite suursaavutus Austraalias, millest teatas E. Spordileht nr. 22. Ülesvõte näitab head stiili.

Tartu Poiste Spordiliit tegutsemas.

Tartu Poiste Spordiliit tegutseb juba teist aastat NMKÜ juures. Seekordseks juhiks on hra A. Pihlak, Tallinna NMKÜ, kes asetab sõjaväes olevat hr. H. Niilerit. Päevane kava on nii kokku seatud, et võimaldab osavõtjatele mitmekülgset tegevust — mängud, kergejõustik, ujumine jne.

Möödunud pühapäeval esinesid noored sportlased esimest korda publiku ees ja näitasid omi võimeid kergejõustiku alal. Tagajärgi vaadates võime mõnegi noore kui tuleviku sportlase peale lootma jääda, kui ta senist sihti mööda edasi sammub. Suurt pinevust poistes on tekitanud hr. Pihlaka poolt algatatud küsimus — sõita Tallinna ja pidada linnadevahelist võistlust noorte (vanade eeskujul). Kuuldavasti tegevat nimetatud idee läbiviimine küllalt raskusi, kuid sellegipärast rühitakse eesmärgile, kas see korda läheb, näitab lähem tulevik. Paremad mehed A kl. olid Puusik ja Feldmann; B kl. Kõks ja Velt ja C kl. Ploetz ja Mahl.

Klubidest olid paremad „Reamees“, „Union“, „Sturm“ ja „Merkur“.

Võistluste tehnilised tagajärjed kujunesid järgmisteks:

A kl. (18 a. ja 19 a.). 100 mtr. j. — Puusik 12,8. 200 mtr. j. — Feldmann 27,3. 400 mtr. j. — Luik 57,8. 1500 mtr. j. — Rosenberg 4,45,3. 110 mtr. tõkkej. — Puusik 20,2. 2000 mtr. meeskonnajooks — „Reamees“ klubi 7,31,5 (Hecht, Kolberg, Rosenberg). 4 × 100 mtr. teatej. — „Union“ 51,3 sek. 800 + 400 + 200 + 200 mtr. teatej. — „Union“ (Raud, Luik, Puusik, Feldmann) 4,16,0. Kaugushüpe — Feldmann 5,52. Kõrgushüpe — Puusik 1,55. Teivashüpe — Puusik 2,70. Kolmikhüpe — Puusik 11,77.

B kl. (15—17 a.). 60 mtr. lõppj. — Kõks 8,1 sek. 400 mtr. jooks — Kõks 59,0. 1000 mtr. j. — Parinde 3,07,4. 60 mtr. teatej. — Kõks 10,1. 4 × 60 mtr. teatej. — „Reamees“

I meesk. 30,5 sek. 400 + 300 + 200 + 100 mtr. teatej. — „Reamees“ 2,12,7.

Kaugushüpe — Liigand 5,72. Kõrgushüpe — Velt 1,60. Teivashüpe — Tassa 2,60. Kolmikhüpe — Liigand 11,82. Kuulitõuge — Kõks 11,74. Kettaheide — Tarik 40,25. Odaviske — Tulp 40,70.

C kl. (12—14 a.). 60 mtr. jooks — Ploetz 8,2. 4 × 60 mtr. teatej. — „Sturm“ 34,3. 1000 mtr. j. — Ploetz 3,14,3. Kõrgushüpe — Mahl 1,45. Kuulitõuge — Ploetz 9,05. Kaugushüpe — Danilov 4,62. Teivashüpe — Mahl 2,40 (neljas katse 2,70 mtr.). Pesapalli kaugusviske — Mahl 54,25. Kuulitõuge (5,44 kg) — Puusik 11,68. Odaviske — Puusik 40,55. Kettaheide — Puusik 38,18.

— Kenttä heitis Pälkänel ketast 45,90.

— Ladoumegue jooksis Pariisis 1000 m 2,29,8 ja Moulins 300 m 35,0. Jackson jooksis Bordeaux's 800 m 1,54,4 ja Sempé 110 m tõk. 15,4.

— Espagnol, kuulus Hispaania meeskond võitis Stokholmi jalgpallikoonduse 5:1, kuid AIK vastu mängides oli Zamora meeskond sunnitud lahkuma väljalt lööduna 2:3.

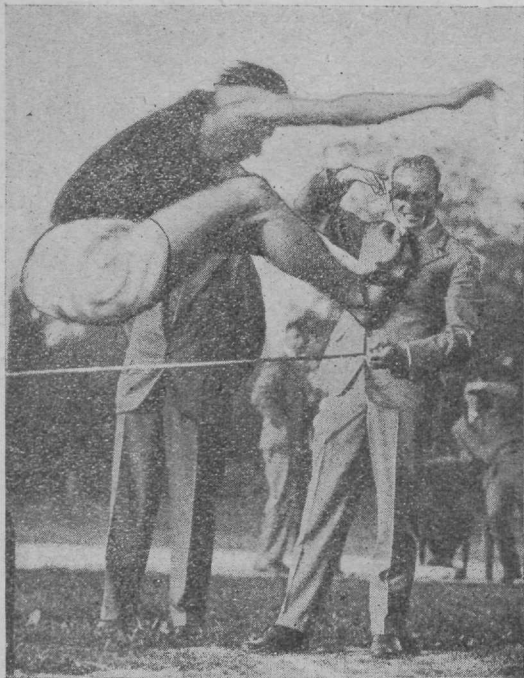
— Hirschfeld tõukas Berliinis kuuli 16,11, milline tagajärg parem maailmarekordist, kuid sellisena ei tule kinnitamine, sest et tõuge tehtud peale võistlust. Võistlustagajärg oli 15,41 ja Ueberil 14,51. Samas jooksis Eldracher 100 m 10,7, lüües Lammerssi, Wichmann 1500 m 4,04,7 ja Paulus heitis ketast 44,02.

— Van der Berghe jooksis Rotterdamis 100 m 10,4. Dr. Peltzer võitis seal samas 800 m 2,01,6.

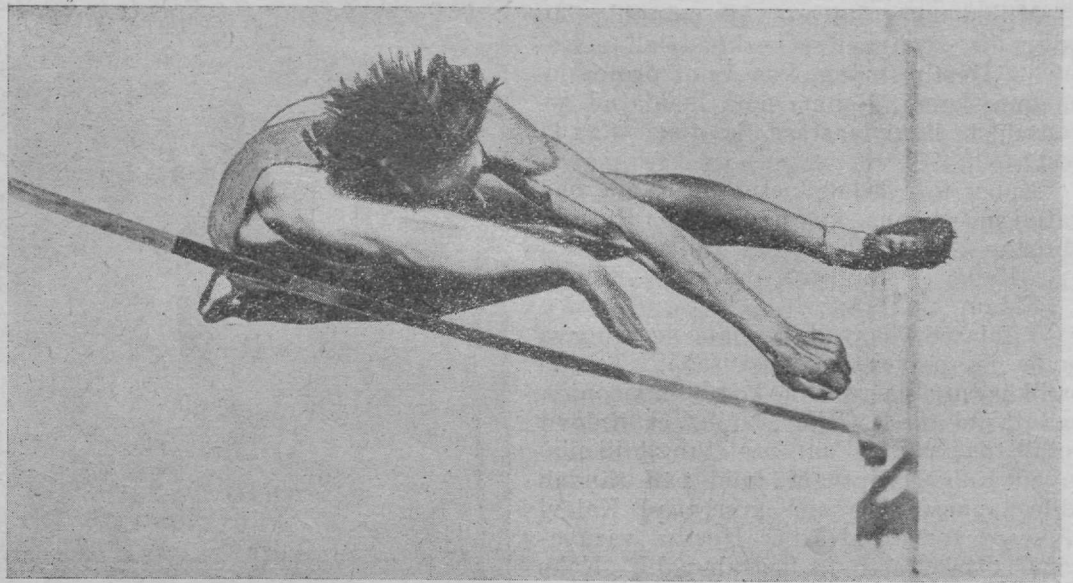
— Viini Hertha võitis Helsingis HJK't 6:1, kuid kaotas tugevdatud JTK'le 1:2.

Staadionivõistlused Beldsinski tähe all.

(1. Lhk. järg).

Rähn staadionivõistluste võidu toonud hüppel.

Lätlane Karlsbergs kõrgushüppel.

Võistluste üldised tagajärjed olid:

100 m — 1. Kivits, Läti, 11,2; 2. Rähn 75 sm järel; 3. Rudsits, Läti, 1.25 m järel. (Eeljooksus oli Kivitsi aeg 11,0.)

200 m — 1. Kivits 22,9 (uus Läti rekord); 2. Rudsits 23,6; 3. Pupart 23,8.

400 m — 1. Korol 51,7; 2. Estam 54,5.

1500 m — 1. Beldsinski 4.10,2 (uus Eesti rekord); 2. Tiisfeldt 4.15,6; 3. Dunkel 4.18,4; 4. Kask 4.21,9; 5. Klemmer 4.26,6; 6. Anon 4.31,5; 7. Madisson 4.32,0.

3000 m — 1. Beldsinski 8.59,5 (uus Eesti rekord); 2. Motmillers, Läti 9.14,8; 3. Laurson 9.14,9; 4. Dunkel 9.16,2; 5. Sams 9.30,5.

5000 m — 1. Beldsinski 15.36,7; 2. Motmillers 16.32,5; 3. Tumanov 16.45,8.

110 m tõketega — 1. Rähn 16,8; 2. Lindquist, Soome, 16,9; 3. Reisner 17,6.

3000 m meeskonnajooks kaitseväälastele — 1. kehakasvatuse kursus 284 punkti; 2. allohviteride kool 164; 3. sõjakool 69.

4×400 m — 1. Kalev; 2. ÜENÜTO.

5×200 m — 1. Kalev 1.59,6; 2. Sport 2.02,7.

Kaugus — 1. Rähn 7.12; 2. Rudsits 7.04; 3. Lindqvist 6.79; 4. Jakobson 6.67; 5. Dimze, Läti, 6.54; 6. Küttis 6.48; 7. Sakss, Läti, 6.36; 8. Pupart 6.26.

Kõrgus — 1. Dimze 1.80; 2. Karlsbergs, Läti, 1.80; 3. Meimer 1.65.

Kolmik — 1. Küttis 13.65; 2. Rähn 13.62; 3. Jakobson 13.50.

Teivas — 1. Reisner 3.20.

Kuul — 1. Dimze 13.81; 2. Suuk 13.58; Neumann 13.38; 4. Feldmann 13.15.

Ketas — 1. Feldmann 40.44; 2. Gentalen 37.78; 3. Miller 37.72.

Oda — 1. Meimer 59.09; 2. Verder 56.65; 3. Jurgis, Läti, 56.42; 4. Lehtmets 51.95; 5. Fery 50.30.

Tour de France,

iga-aastane suur jalgrattasõit ümber Prantsusmaa, algas 30. juunil ja kestab kuni 28. juulini. Maa pikkus on 5257 kilomeetrit ja see kaetakse 22 etaabis. Võistlus sellisena on juba järjekorra poolest kahekümnekolmas ja tema korraldajaks on Prantsuse suurim spordileht L'Auto. Terve maa kihab praegu lehe funktsionääridest, kes tegevuses sõidu korraldamisega ja võistlusega ei tee tegemist mitte ainult spordilehed, vaid kogu ajakirjandus. Ta on traditsiooniline keskuvine suurim sündmus Prantsusmaal.

*

Jalgrattasõidul ümber Prantsusmaa oli esimene etapp Pariisist Coeni 206 km. 200-st ülesantud võistlejast startis 197. Võistluse favoriitideks peetakse läinud-aastase võitja luksemburglase Nicola Frantzi kõrval belglasi Dewaele'i ja Beolet'i. Esimese etaabi võitis belglane Dorsche 5 tunni 55 minuti 21. sekundiga. Teisel etaabil (140 km, Coen — Cherbourg) võitis prantslase Leducq 4.20.51 ja kolmandal (199 km, Cherbourg — Dinant) Taverne 6.21.03.

Prantsuse esivõistlused kergejõustikus.

100 m — 1. Auvergne 10,8; 2. Mourlon. 110 m tõk. — Sempé 15,2. 800 m — 1. Martin 1.54,6; 2. Keller 1.55,0; 3. Dabat 1.55,0. 5000 m — 1. Marchal 15.06,6; 2. Dartigues 15.10,6; 3. Leclerc 15.12,0.

Ketas — 1. Noel 46.35 (uus Prantsuse rekord); 2. Winter 43.38. Kuul — 1. Noel 13.96; 2. Drec 12.99. 200 m — Mourlon 21,8. 400 m — 1. Moulines 48,8; 2. Feger 49,8. 1500 m — 1. Ladoumegue 4.01,6; 2. Leduc 4.06,2; 3. Dabat 4.07,8. 10.000 m — Chapuis 32.01,0. 3000 m takistusjooks — Dartigues 9.33,4. 400 m tõk. — Viel 55,6. 4×100 m — Racing Club 42,6. Kaugus — Alcien 7.00. Kõrgus — 1. Menard 1.85; 2. Lewden 1.80. Teivas — 1. Ramadier 3.60. Oda — 1. Simon 52.84. Vasar — 1. Raimbourg 42.80.

Rootsi naisvõimlejad Tallinnas.

Rootsi naisvõimlejate grupp major Thulini juhatusel esines läinud neljapäeval Estoonia kontsertsaalis. Esinemine pidi olema kesknädalal staadionil, kuid see nurjus vihma tõttu. Rootslased täitsid oma harjutused suure puhtusega, eriti võimlemisriistadel. Lõpuks esines ka Eesti naisvõimlejate grupp, kes saanud suure tähelepanu osaliseks Helsingis.

Ameerika esivõistlused kergejõustikus.

100 y. — 1. Tolan, 2. Bracey, 3. Sweet, 4. Wykoff. 220 y. — 1. Tolan, 2. Wykoff, 3. Leland. 440 y. — 1. Bowen 48,4. 880 y. — 1. Phil Edwards 1.55,7, 2. Genung, 3. Martin. 1 miil — 1. Lermond 4.24,6, 2. Wisner, 3. Manning, 4. Conger. 120 y. tõk. — 1. Anderson 14,9; 220 y. tõk. — 1. Anderson 24,1. 440 y. tõk. — 1. Allet 54,3; 2. Taylor. 3 miili käik — 1. Hinkle 23.28,6. Kaugus — 1. Gordon 7.42; olümpiavõitja Hamm kolmas. Teivas — 1. Sturdy 4.19,7. Kõrgus — 1. Lasallete 1.92, 2. Goggeshall 1.92. Kolmik — 1. Kelly 14.70. Kuul — 1. Brix 15.30. Ketas — 1. Krenz 47.90. Oda — 1. Mortensen 62.43. Vasar — 1. Merchand 51.97. Raskus — 1. MacDonald 10.67.

— Loukola jooksis Kopenhagenis 5000 m 15.03,6, võites rootslase Magnussoni, kelle aeg 15.07,6.

Schokolaad

Jalgpalli-saapaid

üksikult ja hulgaviisi odavate hindadega soovitab

Esimene Tallinna Vilditööstus

Tallinn, Heeringa 4, kõnetr. 20 - 75

George Simpson võidab Chicagos 100 yardi maailmarekordilise ajaga 9,4.

Türi sinisärgid võitsid tartlasi.

Türi SR endiselt Sise-Eesti tugevamaid meeskondi.

Türi lobbab jalgpall endiselt. Kahele murdmaajooksule kevadel järgnes pallihooaja avamine. Võistluste korraldamisele tegi alul raskusi Tallinna paari väikeselt äraütlemine, kuigi nõusolek juba oli saavutatud ja meeskondade kohalejõudmist oodati pikisilmi. Ei olnud aga parata, et pealinlaste tulemata jäämine türi lobbast ja paar pühapäeva Türi pallihimulisele rahvale tähtsuse kaotas.

Viimaks saabus siiski „esimene pääsuke“ — Puhkekodu meeskond Tallinnast. Võistlus kujunes päris tüsedaks ja ilmutas, et Türi SR-i sinisärgid on tänavuse hooaja stardil võimetelt lähedased oma läinud sügisesele täisvormile. Poolaega juhtis Türi 1:0, kuid teisel poolajal ei saadud ära hoida, et üks hea pall vajus vindi rikkalt värava ülesnurka ja lõpuvile lahutas vastaseid seisuga 1:1.

Järgmisena mängis SR oma B meeskonna vastu, kes alati olnud nooruslikult ninatark ja paiguti „vanamehi“ vitsutanudki, kuid nüüd oli 1-meeskonna paremus ilmne ja tagajärjes ilmutus see vahekorras 7:2.

Päris suursündmus Türi leidis endale paiga 7. juulil, mil võisteldi Lõuna-Eesti värskel meistril Tartu Kaleviga. Külalised olid „kaugelt võõralt maalt“, sest Tartu tähendab Türi jaoks sama, mis umbes Barcelona Tallinnale. Tartlaste esmakordsusega Türi oli atraktsioon kõigiti olemas. Lisaks sellele oli Türi muusikapäeva tõttu rahvast murdu koos, mille tõttu pilbastati kõik senised kohalikud pealtvaatajate- ja kassarerekordid. Vaatajaid seisis ümber välja neljakandilise müüri ja arvult oli neid kindlalt üle 1000-nd. Pääsetähti müüdi 850 ja sissetulek oli 250 krooni, mis tähendab senise rekordi ületamist täie 100-protsendi võrra.

Mäng oli algusest peale tormiline ja ei saanud kahtlust olla, et vähemalt üks võistlejatest pooltest seda välja ei pea lõpuni. Türi lastele oli päris kohutav, kui tartlased juba kümneks minuti järele realiseerisid vasaktiiva söödureda 15 m pommiga lati alla. Türi laste „elluärkamine“ sellest üllatusest järgnes alles peale hooaja keskpaika, mil igasse poole jõudis Türi pä. naasklina kasutas rumala schansi, mille Tartu v. v. pakkus palli pillamisega. Siit edasi paistis selgena, et nüüd edasi on väravate löömine peaaegu täiesti Türi ainuõigus. Poolaja vile seisusse 1:1 küll veel muutust ei toonud, selle eest aga teise poolaja algus. Kohe kukkus Tartu võrku väravahi käte ja väravalaati vahelt rakettpall, mille 20-m-lt taeva alla oli saatnud Türi th. Edasi puristati Tartu väravas ja järgnes 3:1, mis küll käega avitatuna vilemehele jäi märkamata. Viimane pooltund jättis asjad endiseks, kuigi schansse juurelöömiseks oli Türi kolmkorda enam kui Tartul tasumiseks. Lõpuvile hoogsale mängule andis O. Lõvi.

Paremaks meeskonnaks oli Türi SR, mis vormilisest küljest nii pidi ka olema, sest kuulub ju Türi tänavusest alates 1. klassi, Tartu Kalev

aga ringkonnaklassi. Türi tublid mehed olid mõlemad kaitsjad. A. Biiber on kaitsjana praegu saavutamata sama klassi, mis kogu Kesk-Eestile tuttavaks on teinud ta kõrvalmehe „Kapa“ — Joh. Karpenderi. Th. Ets Pavelts tegi enmastalgavalt tööd ühetasaselt algusest lõpuni. Edurivis olid palli edasiviijateks ja plahvatusliku õhkkonna tekitajateks vastase värava ette Türi mõlemad ääred meeskonna kiirforvardidena. Uus pä. Tõnso tegi hea debüüdi ja markeris kaks väravat. Lõpul näis mees minevat liig isekaks. Vä. Siki Viirman oli hoos teisel poolajal. Edurivi eluväsinum oli ps. Sihv.

Tartlastel oli auklikkust kaitses ja väravavaht ei olnud ka ingelpuhas kõiges kolmes väravas. Üle kõige näis tartlastel vähe olevat jooksu ja see oli kõige mõjuvam.

Kohe peale mängu lõppu hakkas sadama vihma ja see kestis järgmise päevani. Untsu läks kogu muusikapäev ja sellest jäi ainsa kordaläinud asjana järele kirjeldatud jalgpallimatsch.

Toomas Kivi.

O.-ü. „Esto“

Tallinn, Pikk t. 47, tel. 10-02

Suvehooajaks

kõiki kergejõustiku

jalgpalli, tennis ja

muude mängude

tarbeid

tunnustatud headuses kodu-

ja välismaade tehadest.

Avar valik spordi-

kirjandust.

— Leningrad löi Moskvat tenniselinnavõistluses 11:6.

Inglise rahvusvahelised esivõistlused.

100 y — 1. London, Inglise, 10,4; 2. Simmons, Inglise; 3. Toetti, Itaalia. 220 y. 1. Hanlon, Inglise, 21,9; 2. Engelhart, Inglise; 3. Rinkel, Inglise. 440 y — 1. Hanlon, Inglise, 49,4; 2. Barsi, Ungari; 3. Neame, Inglise.

880 y — 1. Warne, Inglise, 1,54,6; 2. Thomas, Inglise; 3. Cotteridge, Inglise. 1 miil — 1. Ellis, Inglise, 4,22,4; 2. Ashby Inglise; 3. Tomlin, Inglise. 4 miili — 1. Beavers Inglise, 19,49,4; 2. Petkevicz, Poola. 4×110 y — 1. Polytechnic Harriers 44,6; 2. Surrey A. C. 120 y tökk. — 1. lord Burghley 15,4 440 y tökk. — 1. Facelli, Itaalia, 53,4; 2. lord Burghley 53,6. Kõrgus — 1. Kesmarki, Ungari, 1,90; 2. Tommelstad, Norra, 1,85; 3. James, Inglise, 1,80. Ketas — 1. Stenerud, Norra, 44,53; 2. Daranyi, Ungari, 41,14; 3. Heaby, Iiri, 40,85. Oda — 1. Szepes, Ungari, 66,70; 2. Herremans, Belgia, 56,61. Vasar — 1. Britton, Inglise, 48,05; 2. Sweeney, Inglise; 3. Stenerud, Norra, Kaugus — 1. Cohen, Inglise, 6,87; 2. van Welsenens, Holland, 6,86; 3. Peters, Holland, 6,74. Teivas — 1. Ford, Inglise, 3,50; 2. Houston, Inglise, 3,43. 2 miili takist. — 1. Oliver, Inglise, 10,53,2; 2. Townsend, Inglise.

Wimbledon.

Naiste maailmameistriks tennisel tuli kolmandat korda Helen Wills (Ameerika), lüües Jacobsi 6:1, 6:2. Meeste üksikmängus võitis Cochet (Prantsuse), lüües Borotrat 6:4, 6:3, 6:4. Naiste paarismängu finaalis löid Watson — Mitchell Cowell — Shepherd 6:4, 8:6. Segapaarismängus võitsid Hunter — Wills Collins — Fryd 6:1, 6:4. Meeste paarismängus domineerisid Allison — van Ryn Gregory — Collins üle 6:4, 5:7, 6:2, 10:12, 6:4.

— Moskva löi jalgpalli linnavõistluses Leningradi 4:1.

— Askildt heitis Norras ketast 45.19 ja Johansen 43.49.

Jalgpalli taktika.

Keskpoolkaitsja.

Selle positsiooni ülisuur tähtsus.

Poolkaitseliin on meeskonna selgroog, meeskonna võime oleneb poolkaitsesest. Kuid poolkaitseliin on nõrk, on terve meeskond nõrk; kui keskpoolkaitsja on nõrk, on terve poolkaitseliin nõrk. Keskpoolkaitsja on kõige silmatorkavam kuju mängus. Ta on murul mängitava male „kuninganna“. Tema on jõud, kes võib ehitada üles meeskonna mängu või rikkuda selle ära. Keskpoolkaitsjal on parimad võimalused hiilgamiseks, kuid tal on ka suurim vastutus. Ta on edu või kaotus. Vahepealset astet ei ole olemas. Keskpoolkaitsja koht ei ole keskpärastele mängijatele. Vaid väljapaistvad talendid suudavad sel kohal oma ülesandeid täita. Nagu lahinguväljal on keskkoht võtmeks tervele frondile, nii on see ka jalgpallis. Lähimurre keskkohast on kõige kardetavam, mis võib juhtuda ühelegi armeele. Tiiva ümberhaaramine ei ole nii surmav kui läbimurre keskel.

Paigal, kus hädaohu vastu ollakse ise kõige tundelisem, teisalt aga ka vastast võib kõige rängemalt tabada, peab olema võimalikult tugev.

Selline on keskpoolkaitsja koht. See on oma ülesande kõrgusel, kui ta suudab jõurikkalt ja hoogsalt peale tormata ja järgmisel silmapilgul tugevalt ja edukalt kaitsta.

Ainult puhkusetu töö suudab saata seda korda. Ajajal ja kaitsjal on ikkagi väikseid puhkuspause, kuid keskpoolkaitsja (nagu ka teised poolkaitsjad) peab olema alaliselt traavil. Temal ei olegi momente, kus puuduks tegevus. Ilma kõrvalmängijate heatahtliku toetuseta ripub keskpoolkaitsja aga õhus. Eriti tähtis on talle siseajajate koostöö, kes peavad jälgima ja segama vastast. Kuid vajalik on ka, et üks kaitsjatest asuks alaliselt lähedal ta selja taga. Muidu teeb keskpoolkaitsja tulutut tööd.

Kaheksagune kohustus — pealetung ja kaitse — sunnivad väsimatule tööle. Keskpoolkaitsja peab olema alati palli läheduses, ees ja taga, siin ja seal. Kuid poolkaitsjatest on see parim, kes paneb enam rõhku pealetungile kui kaitsele, ilma viimase alahindamiseta muidugi. „Pealetung on parim kaitse.“

Algaja keskpoolkaitsja hoidub enamasti liig kaugele taha, et vastase pealetungi oodata ja siis tõrjuda. Paremini on peale minna ja vastase kallaletung hävitada juba idudes. Mida enam suruda vastast ja mida vähem jätta talle tegevusvabadust, seda hõlpsamini võib tema üle triumfeerida. Vigu seisukohavõtmises on raske tasa teha ka suurima kiiruse ja vastupidavusega. Seepärast olgu õige seisukohavõtmise instinkt, toetatud mängu teooriast ja praktikast, üks eeltingimustest keskpoolkaitsjale. Seisukohta peab võtma nii oma kui võõra meeskonna kohaselt. Väljapaistev vastasmeeskonna kesk-tormaja võib suuresti mõjutada keskpoolkaitsja mängu.

Keskpoolkaitsja mängu kehaline ja vaimline külg.

Kui keskpoolkaitsja kohaga on seotud selline suur töökoorem ja vastutus, siis on mehe valikul üheks tähtsamaks eeltingimuseks ta tugev kehaehitus.

Breunig, Lux, Kalb on suured ja tugevad, Kada on keskmise kasvuga. Kuid jõurikkad on nad kõik. Uus sulumäärus suurendab aina keskpoolkaitsja töökoormat. Ta peab olema nobedam kui vanade määruste puhul.

Mängija võib olla väga intelligentne, kuid sellest ei ole veel küllalt. Ta peab suutma võita jõudu jõuga, muidu löpeb ta võime peagi ja terve meeskond variseb kokku. Ta peab suutma kannatada välja mükse ja tõukeid, mammapojuke langeb peagi reast välja. Ta on kogu aeg tegevuses, seega rängemini koormatud mees väljal. Järelikult olgu ta tublide kopsude ja tugevate kontidega.

Suurus ja raskus.

Inglise professionaalide head keskpoolkaitsjad, s. o. need, kes esimese klassi jõudude hulgas hiilgavad või paistavad silma, on reeglikohaselt suured ja tugevad. Üldiselt kõigub nende pikkus 1.75 — 1.90 vahel. On aga ka mõningaid erandeid.

Toome nende keskpoolkaitsjate tabeli, kes viimastel aastatel seisnud Inglise, Iiri ja Walesi rahvusmeeskondades:

Barson, Manchester	181 sm	80 kg.
Key, Westham Un.	177,5 „	76,5 „
dr. Milne, Aston Villa	185 „	83 „
Seddon, Bolton		
Wanderers	186 „	75 „
Bradshaw, Bury	188 „	86 „
Wilson, Huddersfield	178,5 „	78 „
O'Brien, Hull City	186 „	85 „
Spencer, Newcastle	178 „	75 „
Waugh, Sheffield	175 „	74 „
Keenor, Cardiff City	172,5 „	73 „
Butler, Woolwich		
Arsenal	180 „	72 „
Armitage, amatöör	177,5 „	74 „

Keskpoolkaitsja üksikmängijana.

Pealetungil maksab hüüdsõna: Peale ilma kõhklemata! Nagu välg ja ilma kartuseta. Järsk kallaletung viib vastase kõige kergemini tasakaalust välja. Peameest, kui ei lähe korda võtta palli ära! Eriti maksab see dribeldajate vastu mängides. Loomulikult mitte kättega, vaid kehaga. Ka parim ja talentseim mängija satub äkilisel pealetungil segadusse. Vähemalt kaotab ta üheks hetkeks tasakaalu ja ülevaate välia seisukorrast. Kui sa ei saa tema käest otsekohe kätte palli, kukub ta löök või sööt vast teisiti välja kui sel puhul, kui ta vabalt saaks teutseda.

Tähtis on omadus, et keskpoolkaitsja oskaks aimata vastase samme. Ainult nii suudab ta jõuda alati õigesse paika ja teutseda otstarbekohaselt.

Kui tal ei lähe korda esimese kallatormamisega vallutada palli, siis uuesti peale. Vastast ei tohi kunagi lasta tegutseda rahus. Vastast peab tülitama senikaua, kuni ta annab palli ära, kas sulle või oma kaasmängijale. Ikka peab keskpoolkaitsja püüdma vastase tegevusväljast risti läbi jooksta. Selline töö on muidugi väga pingutav. Eriti mitmel kordamisel. Heaklassiline keskpoolkaitsja peab vaatama, et ta äpardunud attagist kohe toibuks, s. o. et ta ei tarvitsaks palju aega keha paiskamiseks uude aktsiooni.

Ülevaade! Igal momendil peab keskpoolkaitsjal olema ülevaade tervest mänguväljast. Peab nägema, kuidas on

oma mängijad, kuidas võõrad. Ja kohe peab ta peale kargama või, kui tal on pall, söötma paremini situeeritud mehele. Või peab see peale lööma, dribeldama või andma palli äärele.

Kiirus on väga suure tähtsusega keskpoolkaitsjale. Seepärast harjutada kiirjooksu! Ikka ja alati peab keskpoolkaitsja lendama siia ja sinna, enamasti lähikesele distantsile! Kui ta on liig aeglane, jõuab ta päralt hilja, ka ei jõua ta kaasa jooksta vastase kiiretele ajajatele.

Hea löök on keskpoolkaitsja tulus kaasavara. Ka siin aitab treening palju. Loomulikult peab löök olema võimalikult üllatuslik. Kui väravavaht uurab, millal keskpoolkaitsja annaks palli löömiseks ajajale, põletab keskpoolkaitsja ise palli äkitselt väravale. Ikka otse ja ainult pealööök. Tasub vaeva, püüda vastast üllatada.

„Kas tahetakse kaitseliidus spordiliikumist õhutada või katsutakse seda seal sumbutada?“

Vastus J. M-le E Spordilehes 29. juunil s. a. nr. 24 ilmunud artikli puhul.

14. mail s. a. peeti Tallinnas kaitseliidu spordiklubide asemikkude ja spordipealike üldkoosolekut, millest osa võtsid 13 malevat ja kaitseliidu peastaap 23 esindajaga.

Peale mitmete põhipanevate küsimuste arutati ka kaitseliidupäeva võistluste vanade klassist osavõtmise küsimust. Kriipsutati alla asjaolu, et vanade klass peaks olema peaaeglikult nende vanadele kaitseliitlastele, kes vanemas eas spordi vastu huvi tundma hakanud.

Et kokku viia sarnaseid kaitseliitlasi ühiseks võistluseks ja anda neile uut hoogu edaspidiseks tööks, on hädatarvilik, et nad sattuksid kokku oma jõu ja oskuste kohaste võistlejatega, ning kiideti heaks määrus, mille järele vanade klassis võivad võistelda kaitseliitlased 36. eluaastast alates, s. o. kui nad 35 a. vanaks saanud ja viimase kolme aasta jooksul eri ja A klasside norme ühelgi kaitseliidupäeva võistlusel ei ole saavutanud.

Sarnane otsus võeti omal ajal vastu ka malevate pealike koosolekul.

Artikli autor J. M. leiab, et selle otsusega on suurt ülekohut tehtud 35-a. tegevussportlastele (mitte 32. a. nagu artiklis tähendatud). Kaugeltki mitte! Need 35-a. tublid sportlased võivad julgesti võistelda A- ja B klassides, kus iga üksiku ala kohta oma norm maksev.

Vanade klassis sooviti näha peaaeglikult neid kaitseliitlasi, kes seni spordist eemal olid, olgu nad kas või raugad, või vanade kodust, kui nad aga kuuluvad kaitseliitu ja tunnevad huvi spordi vastu.

Kaitseliidu peamiseks ülesandeks on huvi äratada spordi vastu laiemates rahvakihtides, aga mitte üksnes hellitada ja kasvatada üht kitsast ringkonda, suursaavutajaid.

Kaitseliidupäeva võistlused on üheks ergutusabinõuks ja miks siis mitte siin võimaldada osavõttu ka neile, kes teatavas vanaduses ja varem ei ole sportinud.

Mis puutub kaitseliidu klassinormidesse, siis on need kokku seatud kooskõlas kaitseliidu sportlike saavutustega, milledega J. M. näib mitte tuttav olevat. Kaas aastat järiest, s. o. 1928. a. ja 1929. a. on toimetatud nende normide järele ja seni roole suurimajalt puudusi neis märgatud. Loomulik, et aegajalt tuleb neid parandada, sest iga aastaga tõuseb järjekindlalt kaitseliidu sportlik tasemine ja iga kaitseliidupäeva omandame rohkem kogemusi.

Kui 1926. a. ja 1927. a. kaitseliidupäeva määruste järele võistleja kuulus ühel alal saavutatud tagajärjega kõikidel aladel sama klassi, näit. 10.000 m looksja tagajärjega alla 38.000 kuulus ka kõikides hüvetes ja visketes A klassi, siis nägi J. M. seda loomuliku olevat.

Nüüd, kus võistlusmäärused palju paindumad on ja iga üksikul on võimaldatud võistelda igal võistlusel ise klassis ning kaaluvatel põhjustel on kitsendusi tehtud ainult vanade klassis, leiab J. M., et kaitseliidu spordiliikumisele on kasu.

Felix Beldsinski — Eesti tõusev Nurmi.

Eesti väledajalgsemaks jooksjaks on tõusnud Felix Beldsinski, kes tänavu poolteise kuuga juba ületanud arvult 5 rekordi ja neid kümnete sekundite viisi. Saavutus iseenesest on Eesti spordiajaloo ainulaadne. F. Beldsinski on purustanud 1500 m rekordi 0,8; 2000 m — 10,9; 3000 m — 19,2; 5000 m — 26,7 ja 10.000 m — 35,8 sekundiga. Kõik need margid on püstitatud pea üksteisele järgnevas võistluste reas.

F. Beldsinski on tõusnud erakordselt kiirelt, milline edukus tuleb kanda tema hoolsa ja järjekindla treeningu arvele. Temalt võime oodata veelgi suuri saavutusi ja Beldsinski — meie tõusev Nurmi — purustab loodetavasti esimese eestlasena juba lähemas tulevikus 1500 m — 4 min., 3000 m — 8,50, 5000 — 15 min. ja 10.000 m — 32 min. piirid.

E. Spordilehele kõneles Felix Beldsinski järgmist oma senisest maisest elukäigust:

— Päevavalgust nägin esmakordselt 28. märtsil 1905. a. maailma jooksufenomeeni Paavo Nurmi sünnimaal — Soomes ja nimelt Helsingis. Olin vaevast aastane, mil vanemad lahkusid Soomest, asudes esmalt Naissaare ja jäid siis lõplikult elama Koplisse, kus minu praegunegi elukoht.

Jooksuga alustasin umbes 10-aastaselt. Sel ajal asutati Koplisse tramm, siis sai iga päev jookstud võidu viimasega vähemalt kaks otsa s. o. 10—12 km. Saksa okupatsiooni ajast püsisid veel praegugi elavate mälestustena jooksud Rotermanni leivavankritega. Mul ei olnud suurt isu seista tundide viisi sabas, vaid tarvitsin selleks paremat taktikat. Kaupluse juures, kus peatus „leivamees“, seal aitasin kanda ärisse leiba. Leivavankri edasisõidul jätkasin traavi ja samane tegevus kordus uuesti järgmise kaupluse juures. Öhtuks oli sarnaselt teenitud vähemalt kaks-kolm pätsi värsket leiba sabas seismata.

Varsti kogunes Kopli moortest terve jõuk jooksjaid minu ümber ja siis oli jooksu marssruut järgmine: Koplast ümber Glehni torni Nõmmele, millise etaabi enamkordadel ise võitsin. Suuremad omavahelised võistlused olid pühapäeviti, kuna jookstud sai iga päev.

Tõuke jooksukarjäärile sain just 30. juulil 1926. a. staadioni suurvõistlustest, kus ajaloo suurim sportlane Paavo Nurmi meid seninähtud suurima saavutusega austas, nagu kirjutas sel korral E. Spordileht. Viibisin neil rahvarohkeil võistlustel pealtvaatajana. Paavo Nurmi jooks pani kihama pööraselt vere. Mõtlesin, kui suudaksin ometi niigi joosta, nagu viimaseks jäänud Rebas.

Astusin kaitseliitu ja järgmisel kevadel tegin kaasa esimese võistlusena Kopli malevkonna omavahelise 2½ km murdmaajooksu, millise võitsin. Paljud soovitasid astuda kuhugi pealinna spordiseltsi liikmeks, kuid see võrdlemisi tühine asi nõudis rohkelt aega. Käisin ise mitmel korral pakkumas liikmeks, kuid see ei õnnestunud, vahel öeldi, et ei ole liikmekaartide käepärast jne. Jüri Lossmaniga tutvusin Feischneri kohvikus, kes oli selle asutuse alalisi külalisi. Olgu siin kohal tähendatud, et teenin juba 14. eluaastast alates Feischneri juures ettekandjana. Kõnelesin Jürile oma häda, kes ka lahkest

lubas kiirelt muretseda Kalevisse sissepääsu, kuid ligi aastane ootamine ei annud tagajärge. Järgmine tutvus hra Seileriga ei parandanud samuti asja. Viimasega sain sõbraks kaitseliidu jalgrattasõidu võistlusel, kus mõlemad startisime. Hra Seileri lubadus muretseda liikmekaartide järgi vaid lubaduseks.

Kaitseliidu Tallinna maleva murdmaajooksule läkitati mind Kopli malevkonna spordipealiku hra Kauba poolt. Võistlejaid oli 22. Jooksin maa enne võistlust läbi, et ära ei eksiks. Küsisin jooksu alul, mitu auhinda on. Vastati, et kuus. Staridist lahkusin kuuendana ja kavatsesin seda kohta ka lõpuni hoida alal maksulis mis maksab, kavatsusega: mitte ühtegi võistlejat mööda lastes enesest. Jooksu lõpul olin möödunud isegi neljast eesolijast ja kaotasin võitja H. Paalile, kellest järel olin rinnaosa.

Sattusin Sporti, kust veidi hiljem arusaamatuste tõttu vahetasin värvid Kaleviga. Järgmisel pühapäeval tasusin juba H. Paalile kaotuse. See sündis Kalevi murdmaajooksul, kus lõin teda 70 meetriga. Murdmaaeesivõistlustel jäin kolmandaks, millise distantsi võitis H. Paal, kuna K. Laurson oli teine. Hooajal katsin 1000 m — 2.57,5; 3000 m — 9.59,2; 5000 m — 16.13,6; 10.000 m — 35.32,2. Esivõistlustel olin 5000 m teine ajaga 16.17,6 ja 10.000 m 36.32,2 kolmas.

Olin varem kidura terviseega. Sõjaväest sain isegi „valge“ parema rinnalihase vajumise tõttu. Arstid, muuseas ka dr. Luiga, soovitasid viibida mereõhus, metsas ja teha võimlemisharjutusi, kuna arstirohud üldse ei aitavat. Kadunu dr. Luiga ei tunneks hauast ülestõusmisel kindlasti enam mind. Tervise olen saavutanud just järjekindla sportimisega, milline on isegi arstide seas esile kutsunud suure imestuse. Kops ja süda on tublise paranenud ning rinnalihase näitab järjekindlat tõusu. Olen loobunud täiesti alkoholist ja suitsetamisest. Pikkus on mul 172 sm ja kehakaal 62 kg.

Esimese suurema lihvi sain kehal kasvat. inspektor E. Idlalt, kes juhatas olümpiadi ettevalmistusgruppi, kus sai tehtud peamiselt võimlemist. Alul olin puine, kuid kevadeks muutusin juba võrdlemisi paenduvaks. Olümpiagrupi katsevõistlustel katsin 5000 m — 15.34,0 ja 10.000 m 32.40,8.

Hooaeg algas rea murdmaavõitudega, nii kuulusid esikohad minule olümpiagrupi, Kalevi ja esivõistluste murdmaajooksus vastavalt aegade 21.29,0; 14.11,4 ja 27.43,8. Kahes viimases jooksus jätsin seljataha H. Paali ja esivõistluste omas tõmbasin läbi kriipsu Paali võitude seeriast. Helsingi — Tallinna linnadevõistlustel jooksin 5000 m — 15.35,1. Eesti esivõistlustel võitsin kaks meistritiitlit: 5.000 m — 15.59,9 ja 10.000 m — 34.53,9, kuna kolmandaks jäin 1500 m ajaga 4.20,6. Sügisel kaotas Kalevi rahvusvahelistel 10.000 meetris A. Maasikule ja Petkevitsile, kus minu ajaks tuli 33.48,2. Otustasin asuda kindlale treeningule ja tasuda kevadel kaotust Maasikule, kuid viimane pööras enne selle kavatsuse teostamist tagasi Ameerikasse. Esimese Eesti rekordina kirjutasin oma nimele 5000 m ajaga 15.34,6.

Tänavu on startida kolmas aasta, kuid teadlikult alles teine. Sügisel tegin poole-

teisekuulise puhkuse. Treeninguga alustasin juba novembris. Tegin saalivõimlemist, peajasjalikult E. Idlalt õpitud harjutusi. Pühapäeviti, alates veebruarist, väliskäigud. Distants vähemalt 20 km. Nädalas käin hooajal harjutamas 3 korda staadioni jooksurajal ja üks kord kõva käiku töölt koju 6—7 km ja vahetevahel murdmaad metsas pehmel terräänil teatud aeg; mitte väga kiirelt. Kodus teen iga öhtu 10 min. võimlemist, peamiselt paendumisharjutusi. Hommikul jällegi hingamisharjutused. Teenistusaeg on kohutavalt pikk ½8 hommikust kuni veerand üheksani öhtul. Kogu päev tuleb seista jalul, mis võtab jalad tuimaks, mille tõttu tuleb teha liialt massaashi, mis pole sugugi hea. Kaalu hoian kindlana vaid treeninguga. Näljutamist ja liigset sauna kaalu mahavõtmiseks ei harrasta. Söön korralikult ja kui kaal langeb alla normaali, siis jätan treeningu, kuna kehakaalu liigsuurenemisel kõvendan harjutuskava.

Tänavu pingutan neljal suuremal võistlusel, kuna teistel teen keskmist sörki. Turu rada oli veidi kõva, see andis tublisti tunda teisel võistluspäeval. 5000 mtr. oli jooksjaid 11. Kartsin, et jään teiste vahele, seepärast asusin juhtima. Tempo tundus veel liig aeglasena ja järjest kõvendasin seda, kuid lõpuks tuli siiski nappus jõust ja osalt oli süüdi vähene välisvõistluste kogemus. Vastasel korral oleks võinud kergesti minna alla 15 min. Kalevi võistlustel jäin lõppspurdiga hiljaks. Kavatsen tänavu veel parandada oma 1500 ja 10.000 mtr. rekordi ja ületada 3.000 mtr. Uut ataaki 5.000 mtr. tänavu enam ette ei võta. Kui sügisel aega üle jääb, siis püüan võimaluse korral jooksta lühemaid keskmäid.

Seni püstitatud jooksuaegadest käesoleval hooajal oleks nimetada järgmisi, millised kõik uued Eesti rekordmargid:

1500 mtr. Tallinnas 4.10,2, endine 4.11,0; 2000 mtr. Tallinnas 5.45,8, endine 5.56,7; 3000 mtr. Tallinnas 8.59,5, endine 9.18,7; 5000 mtr. Turus 15.07,9, endine 15.34,6; 10.000 mtr. Tartus 32.59,8, endine 33.35,6.

Sellega lõpetas F. Beldsinski oma pooltunnilise kõneluse.

Jääme lootma Felix'ilt uusi sportlikke suursaavutusi ja soovime kõige paremat temale hoolsa ning väsitava treeningu jätkamiseks.

A. P.

Kalevi tenniskaotus Riias.

Kalev pidas Riias traditsioonilise tennisvõistluse Riia jalgratturite klubiga, kuhu koondunud Läti parimad mängijad. Esimesel päeval juhtis Kalev 3 punktiga 2 vastu, kuid teisel võitsid riialased 6:5. Kleinberg kaotas Macphersonile 0:6, 1:6, 3:6; Pukk võitis N. Kusnetsovi 4:6, 7:5, 6:2,6:1; Hiio löi Scharnageli 6:4, 4:6, 6:3, 6:1; Lohk G. Kusnetsovi 4:6, 3:6, 6:4, 5:7, 6:4 ja Macpherson — Kusnetsov Pukk — Lohk 6:2, 6:4, 6:4.

Teisel võistluspäeval võitis Kleinberg viiesetilises mängus N. Kusnetsovi. Pukk kaotas Macphersonile ja Hiio G. Kusnetsoville. Paarismängus löid Macpherson — N. Kusnetsov Pukk — Kleinbergi 6:3, 7:5 ja Lohk — Hiio Scharnagel — G. Kusnetsovi 6:2, 6:2.

Pärnu spordiseltside liit, millise ülesandeks pidi olema arendada ja propageerida sporti, ei ole senini sellele peaaegu üldse kuigi suurt rõhku pannud. Jälgides viimase asemikkekogu koosolekut, ei räägitud seal üldse mitte midagi kehakultuuri arendamisest Pärnus, vaid tühistele asjade üle. Nii arvati koosolekul, et staadioni rentimisel tuleb anda eesõigus jalgpallile, millest saadakse suuremat tulu, kui kergerõustiku võistluse puhul, mil välja üür palju vähem. Koosolekui öeldi lausa, et kergerõustiku võistlusi võib pidada nädala keskel ja jalgpalli omi laupäeviti ja pühapäeviti. Veel õudsem oli kuulda ütelsi, et liidul on tähtis vaid rahasumma, mis saadakse staadioni rendist.

Pikemat aega löödi lahingut jalgpallivõistluste ümber rootslastega. Juba varakult enne võistlust oli määratud kindlaks spordiliidult, et mängib linna koondusmeeskond ja tulu paberil jagatud. Tegelikult oli nii, et esimesel päeval esines Tervis ja alles teisel linnakoondus. Viimase nime all startis enamuse pjk-lasi, et saada suuremat sissetulekut seltsi kassale, sest puhtast tulust pidi jagatama 50 % proportsionaalselt mängijate arvule seltsi kuuluvuse järele. Pühapäeval asemikkekogu koosolekul jooksti tormi Tervise kallale, et see olevat hankinud liidu nina alt esimese matschi. Öeldi teravusi üksteise arvel, kuna asja tõeline olukord tumedaks jäi. Tundus, et süüdi polnud Tervis, vaid osa liidu juhatust, kuigi esimesele enamuse etteheiteid tehti. Liidu korraldusel peetud matsch lõppes puudujäägiga.

Üks juhatuse liige tegi ettepaneku, et viimasel tuleks tegutseda ettevaatlikumalt, et hoida alal liidu autoriteeti. Nende sõnade tagajärjeks oli, et ülejäänud juhatuse liikmed esinesid lahkumisteadeandega. Hiljem võttis ettepaneku tegija oma ettepaneku tagasi, jättes alale sõnad! Seega oli päästetud juhatuse kriis. Liidu esimeses esines asemikkekogu ees teadaandega, et ajakirjandus olevat julgenud arvustada liidu tegevust. Juhatuse liikmeil näis olevat kindel kavatsus maailma ajakirjandusele keelata ära liidu tegevuse arvustamist ja mainimise tema väärsummudest!

Päewakorras oli kaks punkti, kodukorra vastuvõtmine ja ujula ehitamiseks tehtava laenuks volituste andmine. Vastu võeti kodukord vähemate muudatustega ja anti juhatusel volitus teha 1500 kr. laenu ujula ehitamiseks.

4. juulil peeti Sindis Kesk-Eesti ringkonna tsükli poolfinaali Pärnu JK ja sealse Kalju vahel jalgpallis. Vahekohtuniku Jaan Hargeli algvile järele algas heitlus, kus Pärnu JK lootis tulla kergelt toime vastase võitmise. Kalju kartes liig suurt kaotust, püüdis mängida tub-

lilt. Sindlaste innuka ja vaimustava mängu järele jäi lõppseisuks värvateta viik. Kalju jalgpallimeeskonna seekordne esinemine oli parim aastate jooksul. Pärnu JK read läksid segamini juba alginutitel ja ei suutnud neid koguda isegi matschi lõpuks.

Varemalt oli Sindis Kalju kõva pähele Pärnu meeskondadele. Ühe poolekslöödud jalaluu järele hahitus palliis Sindis täielikult. Möödunud aastal alustati uuesti treeninguga ja sama ringkonna finaali oli klaar, kus Vaprus hävitas Pärnu JK-i ja matsch Vaprusega lõppes tagajärjetult 2:2, kuid loobumisvõidu järele kaotati Türi. Tänavu on peetud kolm matschi: kaotus Vaprusele 2:7, võit Võhma Leola üle 2:1 ja nüüdne viik PJK-iga.

6. juulil korraldas Tervis pallimatschi Tartu ainsa palliseltsi, sealse JK-iga. Matschil oli vastaseks vastuvõtja Tervis ja mäng peeti võõdilisel staadioni pallimurul.

Tervis mängis seekord hästi. Edurivi oli suuresti töökas, kus rahuldus parem tiib. Poolkaitses oli parim th. Martson, kes päris korralikult sidet pidas kaitse ja edurivi vahel, ainult eõõdud polnud veel kuigi täpsed. Äärehalfid hoidsid liig tagasi. Kaitstes oli tubli Laur. Tartu JK mäng oli keskpärane, millisel meeskonnalt olen näinud paremaid partiisid. Hea oli värvas Mikson ja mõlemad kaitsjad näitasid suurt löögikindlust. Vilemehena Sarapik enam-vähem rahuldus, kelle viilet oli liig vähe kuulda. Soolot tuleks puhuda kõvemalt.

13. min. langeb võistluse esimene värv. Kombiin Mäger — Vålbe ja viimane usaldab palli heas positsioonis olevale vs. Eskussonile, kes 14. mtr. lööb püüdmatult kaampalliga paremasse ülesnurka. 1:0 Tervise eduks. Kohe järgneb tartlaste vastuataak ja sumin Tervise puuri ees. Tf. Riomar pressib kera kehaga värvasse. Seis 1:1. Aega kulunud 14. min. Vaheajale minnakse sama seis juures.

59. min. saab kera ps. Mäger tf. Vålbelt, kes möödub kaitsjatest ja lähedal kirjutab palliga 2:1 Tervise eduks. Matschi lõppminutil täiendab ps. Mäger seis 3:1-le. Vä. Siiguri sõõdu lööb kaitse vahelt ps. Mäger võrku püüdmatult.

Teine mäng Tartu ja Pärnu nimekaimude vahel jäi pühapäeval pidamata liig suure laineuse tõttu staadioni pallimurul, milline oli kaetud ranga vihmase järele veelompidega. Möödunud aastal võitis Pärnu JK Tartut 2:0.

Võidu järele Tartu ainsa palliseltsi üle räägiti, et Pärnule kuulub jalgpallis teise pallilinna nimi. Saatuse teed on vahest imelikud, kord ei suudeta võita alevi meeskonda, kuid samas lööb üks selts teise suurlinna koondust.

Ka Richli, parim kuue päeva rattasõitja, treeneerib ennast **OVOMALTINE** toitmiseks, kui kõik, kes iseäranis suure töövõime juures iseäralikku kosutavat toitu tarvitavad.

OVOMALTINE

on saadaval kõikides apteekides ja rohukauplustes.

Pealadud: A/S. „EPHAG“, Tallinn, Harju tän. 41 ja Narva mnt. 42. Tartus, Lille t. 1.

— Martha Norelius ja Helen Meany tunnustati Ameerika ujumisliidu poolt lõplikult professionaalideks.

— Turner hüppas Londonis kõrgust 1.90,5.

— Kolm Brasiilia rekordi püstitati sealsetel võistlustel. Lucio Castro hüppas 3.98,5 teivast, Joaquin Dugue viskas oda 57.41 ja Benito Camargo heitis kestat 42.29,5.

— Lundquist, Rootsi maailmameister, olevat paisanud oma kodukohas oda treeningul 78.24. Terve rida viskeid on lanendud 76—78 meetri vahele.

— H. Tiitinen ujus uue Soome rekordi 100 meetri vabaujumises 1.08,0. Tiitinen on ainult 15 aastat vana. Jegorovi aeg oli 1.09,0 ja Hännisel 1.09,8. Naiste 100 m seliliujumises oli Greta Nyman 1.42,3 ja meeste 200 m rinnuliujumises Y. Suomaa 3.05,4.

mist ähvardab hädaoht, et seda tahetakse sumbutada. Kaugeltki mitte! Siin just otsitakse teid ja abinõusid, kuidas kehakultuuri liikumist levitada laiematesse hulkadesse. Ja et senine suund õige on, seda näitavad töö tulemused ja järjekindlalt kasvav sportlaste arv.

Mis puutub kaitseliidupäeva võistluskavasse, siis tuleb seda tahes ehk tahtmata kord karpida, kord täiendada, olenedes kohapealsetest oludest, kus neid võistlusi peetakse, sest vanemate kogu otsuse põhjal peetakse kaitseliidupäeva iga aasta ise kohas.

J. M. sattub äärmusesse, puudutades võistlustingimusi ja rändauhindu, võrdluseks tuues tennis mängu, maadlust ja töstmist.

Sarnaselt ei ole toimetatud ühegi rändauhinnaga, kus ühe ala rändauhind täiesti uuele alale oleks üle viidud. Ainult raskemaks said tehtud kergerõustiku teatejooksu 5×200 m võitmise tingimused, s. o. nimetatud jooks sünnib rakmetes. Ja seda pooldas ka auhinnaannetaja.

Kui J. M. oleks huvitatud kaitseliidu kehalisest kasvatuses, siis oleks tema oma autoriteetliku arvamist pidanud avaldama varem nii mitmes üksikasjus, kuid mitte üksnes teravas toonis arvustama, kusjuures seegi sünnib suure hilisemisega, 24 tundi enne kaitseliidupäeva võistlusi.

Kaitseliidupäeva võistlusmäärused olid luugupeetud J. M-le, kui kaitseliidu spordikeskkubi juhatuse liikmele, 3 kuud enne kaitseliidupäeva võistlusi isiklikult koju kättesaadatud, seega oleks temal aega küllalt olnud oma arvamisi avaldada ja ettepanekuid teha määruste muutmise asjus. Kuid nähtavasti jäid need määrused läbilugemata ja sissetoodud muudatustest saadi teada viimasel silmapilgul juhuslikult, millele järgnes teravatooniline arvustus Spordilehe weergudel, mis tingitud mitte kartusest kaitseliidu spordiliikumise hea käekäigu eest, vaid ühe teatava kitsama ringkonna huvidest.

E. L.

Kaubamaja „SPORT“
Tallinn, Narva mnt. 19. Kõnetr. 23-00.

Soovitat spordiabinõusid kõigil aladel suures väljavalikus: kergerõustikus, jalgpallis, võimlemises, lauatenнисes (ping-pong) jne.

Inglise murutenнисes reketid.

Koolidele, spordiseltsidele ja sõjaväelastele hinnalaadus.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitat oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.